

UMOWA

miedzy Polską Rzecząpospolitą Ludową a Europejską Wspólnotą Gospodarczą w sprawie handlu oraz współpracy handlowej i gospodarczej,

sporządzona w Warszawie dnia 19 września 1989 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

**PREZYDENT
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ**

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 19 września 1989 r. została podpisana w Warszawie Umowa między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Europejską Wspólnotą Gospodarczą w sprawie handlu oraz współpracy handlowej i gospodarczej w następującym brzmieniu:

UMOWA

miedzy Polską Rzecząpospolitą Ludową a Europejską Wspólnotą Gospodarczą w sprawie handlu oraz współpracy handlowej i gospodarczej

Polska Rzeczpospolita Ludowa,
zwana dalej „Polską”, z jednej strony, i
Europejska Wspólnota Gospodarcza,
zwana dalej „Wspólnotą”, z drugiej strony,

uznając znaczenie, w kontekście europejskim, tradycyjnych więzi między Polską a Wspólnotą,

uwzględniając korzystny wpływ sytuacji i polityki gospodarczej Umawiających się Stron na ich stosunki handlowe i gospodarcze,

pragnąc stworzyć korzystne warunki dla harmonijnego rozwoju i dywersyfikacji obrotów handlowych, jak również dla promocji współpracy handlowej i gospodarczej na zasadach równości, niedyskryminacji, dwustronnych korzyści i wzajemności,

ACCORD

entre la République populaire de Pologne et la Communauté économique européenne et concernant le commerce et la coopération commerciale et économique

La République populaire de Pologne, ci-après dénommée "Pologne", d'une part,
et La Communauté économique européenne, ci-après dénommée "Communauté", d'autre part,

considérant l'importance dans le contexte européen des liens traditionnels entre la Pologne et la Communauté,

tenant compte des conséquences favorables des situations et des politiques économiques respectives des parties contractantes sur leurs relations commerciales et économiques,

désireuses de créer des conditions favorables au développement harmonieux et à la diversification des échanges, ainsi qu'à la promotion de la coopération commerciale et économique sur base de l'égalité, de la non-discrimination, des avantages mutuels et de la réciprocité,

mając świadomość szczególnej wagi handlu zagranicznego i innych form międzynarodowej współpracy gospodarczej jako czynników rozwoju gospodarczego i społecznego oraz jako źródeł odpowiednich środków finansowych,

świadome tego, że należy w pełni wprowadzić w życie Akt końcowy Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie i dokument końcowy spotkania w Madrycie, a zwłaszcza dokument końcowy z Wiednia,

potwierdzając przywiązanie Umawiających się Stron do Układu Ogólnego w sprawie Taryf Celnych i Handlu oraz zobowiązań podjętych w tym kontekście,

przypominając status Polski w Międzynarodowym Funduszu Walutowym i Banku Światowym,

uznając, że należy nadać nowy impuls stosunkom handlowym i gospodarczym między Polską a Współnotą,

uznając, że Polska i Współnota pragną nawiązania między sobą szerszych, ścisłejzych i podatnych na dalszy rozwój więzi umownych,

postanowiły zawrzeć niniejszą umowę i wyznaczyć w tym celu jako pełnomocników:

Polska Rzeczpospolita Ludowa:

Krzesztofa Skubiszewskiego
Ministra Spraw Zagranicznych

Marcina Święcickiego
Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą

Europejska Współnota Gospodarcza:

Rolanda Dumasa
Ministra Stanu, Ministra Spraw Zagranicznych
Przewodniczącego Rady Wspólnot Europejskich

Fransa H.J.J. Andriessena
Wiceprzewodniczącego Komisji Wspólnot Europejskich,

którzy, po wymianie swoich pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie,

uzgodnili, co następuje:

Artykuł 1

Obie Strony zobowiązują się do ułatwiania i promowania wzajemnej wymiany handlowej i współpracy gospodarczej.

Rozdział I

Handel i współpraca handlowa

Artykuł 2

Umawiające się Strony potwierdzają zobowiązanie wzajemnego przyznania sobie klauzuli najwyższego uprzewilejowania zgodnie z Układem Ogólnym w sprawie Taryf Celnych i Handlu (GATT) oraz Protokołem przystąpienia Polski do GATT.

Artykuł 3

1. Umowa niniejsza dotyczy wymiany wszystkich towarów pochodzących z Polski lub z EWG, z wyjątkiem produktów podlegających traktatowi ustanawiającemu Europejską Współnotę Węgla i Stali.

2. Z wyjątkiem przypadków wskazanych w niniejszej umowie, handel i współpraca handlowa między Umawiającymi się Stronami realizowane są zgodnie z ich właściwymi przepisami.

conscientes de l'importance particulière du commerce extérieur et d'autres formes de coopération économique internationale comme facteurs de développement économique et social et comme sources de moyens financiers appropriés,

conscientes du fait qu'il importe de donner plein effet à l'acte final de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe, au document de clôture de la réunion de Madrid et notamment au document de clôture de la réunion de Vienne,

réaffirmant l'attachement des parties contractantes à l'accord général sur les tarifs douaniers et le commerce et leurs engagements pris dans ce contexte,

rappelant le statut de la Pologne au Fonds monétaire international et à la Banque mondiale,

estimant qu'il convient de donner un nouvel élan aux relations commerciales et économiques entre la Pologne et la Communauté,

reconnaissant que la Pologne et la Communauté souhaitent établir entre elles des liens contractuels élargis, plus étroits et susceptibles de développements ultérieurs,

ont décidé de conclure le présent accord et ont désigné à cet effet comme plénipotentiaires:

La République populaire de Pologne:

Krzesztof Skubiszewski,
Ministre des Affaires étrangères

Marcin Święcicki,
Ministre de la coopération économique avec l'étranger

La Communauté économique européenne:

Roland Dumas,
Ministre d'Etat, Ministre des Affaires étrangères de la République française,
Président en exercice du Conseil des Communautés européennes

Frans Andriessen,
Membre de la Commission des Communautés européennes

lesquels, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs reconnus en bonne et due forme,

sont convenus des dispositions suivantes:

Article 1

Les deux parties s'engagent à faciliter et à promouvoir leurs échanges commerciaux et leur coopération économique.

Titre I

Commerce et coopération commerciale

Article 2

Les parties contractantes réaffirment leur engagement de s'accorder mutuellement le traitement de la nation la plus favorisée conformément à l'accord général sur les tarifs douaniers et le commerce (GATT) et au protocole d'accès-sion de la Pologne à cet accord.

Article 3

1. Le présent accord s'applique aux échanges de tous les produits originaires de la Communauté ou de la Pologne, à l'exception des produits visés par le traité instituant la Communauté européenne du charbon et de l'acier.

2. Sauf indications contraires figurant dans le présent accord, le commerce et la coopération commerciale entre les parties contractantes s'effectuent conformément à leurs réglementations respectives.

Artykuł 4

1. Niniejsza umowa nie zmienia postanowień zawartych w istniejących umowach dotyczących handlu produktami włókienniczymi między Polską a Współnotą, jak też postanowień zawartych w późniejszych umowach z tej dziedziny.

Ponadto, w przypadku gdyby Współnota odwołała się do art. 24 protokołu przedłużającego porozumienie z 31 lipca 1986 r. dotyczące międzynarodowego handlu produktami włókienniczymi, postanowienia tego porozumienia zostaną zastosowane do wyżej wymienionych produktów.

Najpóźniej na 6 miesięcy przed wygaśnięciem wyżej wymienionych porozumień dotyczących handlu artykułami włókienniczymi, Umawiające się Strony przeprowadzą konsultacje w celu uzgodnienia mechanizmów stosujących się do handlu towarami włókienniczymi po wygaśnięciu tych umów.

2. Niniejsza umowa nie narusza obowiązujących Umawiające się Strony umów lub porozumień dotyczących produktów rolnych bądź umów lub porozumień, które by je zastąpiły.

Artykuł 5

1. Umawiające się Strony, w ramach ich odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych, zastosują właściwe środki dla osiągnięcia celów niniejszej umowy.

2. W tym celu potwierdzają one wolę życiowego rozpatrywania przez siebie wysuniętych przez drugą Stronę sugestii, mając na uwadze osiągnięcie tych samych celów.

Artykuł 6

Każda z Umawiających się Stron przyznaje importowi produktów drugiej strony najwyższy stopień liberalizacji stosowany generalnie wobec krajów trzecich, z uwzględnieniem postanowień GATT oraz Protokołu przystąpienia Polski do GATT; w tym celu Współnota zobowiązuje się do stopniowej eliminacji, w pierwszym okresie obowiązywania umowy, określonym w art. 23, ograniczeń ilościowych, o których mowa w art. 3 pkt a) Protokołu przystąpienia Polski do GATT, według zasad i dla produktów określonych w art. 7—9 niniejszej umowy.

Artykuł 7

Współnota zobowiązuje się wyeliminować, najpóźniej do końca pierwszego roku po wejściu w życie niniejszej umowy, ograniczenia ilościowe stosowane przy importie do regionów Współnoty produktów wymienionych w załączniku I.

Artykuł 8

1. Współnota zobowiązuje się wyeliminować najpóźniej w terminie do 31 grudnia 1992 r. ograniczenia ilościowe stosowane wobec importu do regionów Współnoty produktów wymienionych w załączniku II, w sposób tam określony. Lista ograniczeń ilościowych, których dotyczy ten artykuł, może być za zgodą stron modyfikowana po konsultacjach w ramach Komisji Mieszanej, o której mowa w art. 20 niniejszej umowy.

Article 4

1. Le présent accord n'affecte pas les dispositions des accords existants concernant le commerce des textiles entre la Communauté et la Pologne ni les dispositions d'accords conclus ultérieurement dans ce domaine.

En outre, au cas où la Communauté invoquerait l'article 24 du protocole prolongeant l'arrangement du 31 juillet 1986 concernant le commerce international des textiles, les dispositions de cet arrangement s'appliquent aux produits concernés.

Au plus tard six mois avant l'expiration des accords concernant le commerce des textiles visés ci-dessus, les parties contractantes se consultent en vue de fixer les arrangements à appliquer au commerce des textiles après l'expiration de ces accords.

2. Le présent accord n'affecte pas les accords ou arrangements spécifiques relatifs aux produits agricoles qui sont en vigueur entre les parties contractantes, ni les accords ou arrangements qui s'y substitueront.

Article 5

1. Dans les limites de leurs législations et réglementations respectives, les parties contractantes adoptent les mesures propres à atteindre les objectifs du présent accord.

2. A cet effet, elles confirment leur volonté d'examiner avec bienveillance, chacune de son côté, les suggestions formulées par l'autre en vue de la réalisation de ces objectifs.

Article 6

Chaque partie contractante accorde aux importations des produits de l'autre partie le degré de libéralisation le plus élevé qu'elle applique généralement aux pays tiers, en tenant compte des dispositions du GATT et du protocole d'accèsion de la Pologne à celui-ci; à cet effet, la Communauté s'engage à éliminer progressivement, durant la période initiale d'application du présent accord visée à l'article 23, les restrictions quantitatives visées à l'article 3 point a) du protocole d'accèsion de la Pologne au GATT selon les modalités et pour les produits visés aux articles 7 à 9 du présent accord.

Article 7

La Communauté s'engage à éliminer, au plus tard à la fin de la première année après l'entrée en vigueur du présent accord, les restrictions quantitatives qui s'appliquent aux importations effectuées dans les régions de la Communauté et pour les produits énumérés dans l'annexe I.

Article 8

1. La Communauté s'engage à éliminer pour le 31 décembre 1992 au plus tard les restrictions quantitatives qui s'appliquent aux importations effectuées dans les régions de la Communauté et pour les produits énumérés dans l'annexe II selon les modalités indiquées dans celle-ci. La liste des restrictions quantitatives visées par le présent article peut être modifiée d'un commun accord après consultation dans le cadre de la commission mixte visée à l'article 20.

2. Corocznie, począwszy od 1990 r., Wspólnota będzie ustalać kontyngenty importowe dla produktów wymienionych w załączniku II.

Artykuł 9

Wspólnota:

- każdego roku, począwszy od 1990 r., będzie ustalać kontyngenty importowe dla produktów podlegających ograniczeniom ilościowym, wymienionym w załączniku III,
- z wyjątkami, będzie kontyngenty te regularnie powышać, mając na celu ich całkowitą eliminację najpóźniej do 31 grudnia 1994 r.

Artykuł 10

Komisja Mieszana, powołana na mocy art. 20 niniejszej umowy, w trakcie swojej sesji w 1994 r., określi system, jaki zastosowany zostanie na określony czas po 31.12.1994 r. wobec importu produktów będących przedmiotem wyjątków, o których mowa w art. 9.

Artykuł 11

1. Kontyngenty importowe będą ustalane z takim wyprzedzeniem, aby nie hamować normalnej wymiany handlowej.

2. Import do Wspólnoty produktów objętych niniejszą umową nie będzie wliczany w ciężar kontyngentów wymienionych w poprzednich artykułach, jeżeli produkty te są zadeklarowane jako przeznaczone do reeksportu i zostaną efektywnie reeksportowane ze Wspólnoty bądź w stanie niezmienionym, bądź po przerobie uszlachetniającym czynnym, w ramach systemu kontroli administracyjnej, obowiązującego we Wspólnocie.

Artykuł 12

1. W dziedzinie handlu towarami rolnymi obydwie Strony przyznają sobie koncesje wymienione w załącznikach IV i V do niniejszej umowy, zgodnie z zamieszczonymi tamże warunkami.

2. Uwzględniając znaczenie handlu towarami rolnymi oraz konsekwencje negocjacji wielostronnych prowadzonych w ramach GATT, Umawiające się Strony rozpatrywać będą, w ramach Komisji Mieszańskiej określonej w artykule 20 niniejszej umowy, możliwość udzielenia sobie w oparciu o art. 2 nowych koncesji dla poszczególnych produktów, na zasadach wzajemności i harmonijności.

Artykuł 13

Strony będą się nawzajem informować o wszystkich zmianach wnoszonych do nomenklatury celnej lub statystycznej oraz o wszystkich decyzjach podjętych zgodnie z obowiązującą procedurą na temat klasyfikacji produktów objętych niniejszą umową.

Artykuł 14

Obroty handlowe między Umawiającymi się Stronami realizowane będą według cen zgodnych z cenami rynkowymi.

2. Chaque année civile à partir de 1990, la Communauté ouvre des contingents d'importation en faveur des produits énumérés dans l'annexe II.

Article 9

La Communauté:

- ouvre, chaque année civile à partir de 1990, des contingents d'importation en faveur des produits faisant l'objet des restrictions quantitatives figurant en annexe III;
- sauf exceptions, augmente progressivement et régulièrement ces contingents en vue de l'élimination des restrictions quantitatives concernées au plus tard le 31 décembre 1994.

Article 10

La commission mixte établie en vertu de l'article 20 définira, au cours de sa session de 1994, le régime applicable, pour une période déterminée à partir du 31 décembre 1994, à l'importation des produits faisant l'objet des exceptions visées à l'article 9.

Article 11

1. L'ouverture de contingents d'importation aura lieu à temps afin de ne pas entraver les courants normaux d'échanges.

2. Les importations dans la Communauté de produits couverts par le présent accord ne sont pas imputées sur les contingents visés aux articles précédents, si ces produits sont déclarés comme étant destinés à la réexportation et sont effectivement réexportés de la Communauté, soit en l'état, soit après perfectionnement actif, dans le cadre du système de contrôle administratif en vigueur dans la Communauté.

Article 12

1. Dans le domaine des échanges agricoles, les deux parties s'accordent les concessions visées aux annexes IV et V, selon les conditions qui y sont indiquées.

2. En tenant compte de l'importance de leurs échanges de produits agricoles et des conséquences des négociations multilatérales menées dans le cadre du GATT, les parties contractantes examinent, au sein de la commission mixte visée à l'article 20, la possibilité de s'accorder, sur la base de l'article 2, de nouvelles concessions, produit par produit, sur une base réciproque et harmonieuse.

Article 13

Les parties s'informent mutuellement de toute modification apportée à leur nomenclature tarifaire ou statistique ou de toute décision arrêtée, conformément aux procédures en vigueur, au sujet du classement des produits couverts par le présent accord.

Article 14

Les échanges de marchandises entre les parties contractantes s'effectuent aux prix conformes à ceux du marché.

Artykuł 15

1. Jeżeli w ramach wymiany między Polską a Wspólną jakis produkt importowany jest w tak znacznych ilościach lub na takich warunkach, że powoduje to lub zagraża spowodowaniem poważnych strat dla producentów kraju-wych podobnych produktów lub produktów bezpośrednio konkurencyjnych, Umawiające się Strony dokonają wzajemnych konsultacji.

2. Strona występująca o konsultacje dostarczy drugiej Stronie wszystkie niezbędne elementy pozwalające na dokonanie pogłębionej analizy sytuacji.

3. Konsultacje odbywane na mocy ust. 1 są prowadzone z uwzględnieniem podstawowych celów niniejszej umowy i kończą się najpóźniej w 30 dni po dacie notyfikacji przez jedną ze Stron wniosku o ich zwołanie, chyba że Strony zdecydują inaczej.

4. Jeżeli w następstwie tych konsultacji Strony stwierdzą, że powstała sytuacja przewidziana w ust. 1, eksport zostanie ograniczony lub podjęte zostaną inne środki, ewentualnie dotyczące cen, po których sprzedawane będą produkty eksportowane, w taki sposób, aby zapobiec lub naprawić szkodę.

5. Jeżeli po zakończeniu czynności przewidzianych w ust. 1–4 Umawiające się Strony nie dojdą do porozumienia, Strona wnioskująca o konsultacje będzie miała prawo wprowadzić ograniczenia w importie produktów będących przedmiotem konsultacji w stopniu i w okresie koniecznym dla zapobieżenia lub naprawienia szkody. W takim przypadku druga Umawiająca się Strona będzie miała prawo uchylić swoje zobowiązania wobec pierwszej w granicach odpowiednio ekwiwalentnego handlu.

6. W krytycznych okolicznościach, kiedy każde opóźnienie pociągałoby straty trudne do naprawienia, mogą zostać wprowadzone zapobiegawczo, bez uprzednich konsultacji, środki tymczasowe, pod warunkiem przeprowadzenia konsultacji niezwłocznie po podjęciu tych działań.

7. Przy wyborze środków podejmowanych na mocy niniejszego artykułu Umawiające się Strony przyznają pierwszeństwo takim środkom, które w najmniejszym stopniu dezorganizują prawidłowe funkcjonowanie niniejszej umowy.

8. W razie potrzeby Umawiające się Strony mogą przystąpić do konsultacji dla określenia momentu, w którym środki przyjęte w oparciu o ustępy 4, 5 i 6 przestają być stosowane.

9. Jeżeli po wyczerpaniu procedur przewidzianych w niniejszym artykule Strony nie osiągną porozumienia w sprawie środków podjętych w wykonaniu tego artykułu, Polska i Wspólnota będą mogły przedłożyć spór Układającym się Stronom w GATT zgodnie z artykułem XIX GATT i artykułem 4 Protokołu przystąpienia Polski do GATT.

Artykuł 16

1. Umawiające się Strony uczynią wszystko dla promowania, rozwijania i dywersyfikacji wymiany handlowej w oparciu o zasady niedyskryminacji i wzajemności. Komisja Mieszana powołana na mocy art. 20 niniejszej umowy przywiązywać będzie szczególną wagę do środków sprzyjających wzajemnemu i harmonijnemu rozwojowi obrotów.

Article 15

1. Les parties contractantes se consultent mutuellement si, dans le cadre des échanges entre la Communauté et la Pologne, un produit est importé en quantités tellement accrues ou dans des conditions telles qu'il porte ou menace de porter préjudice grave aux producteurs nationaux de produits similaires ou de produits directement concurrents.

2. La partie contractante qui sollicite la consultation fournira à l'autre partie tous les éléments nécessaires pour permettre un examen approfondi de la situation.

3. La consultation sollicitée en vertu du paragraphe 1 est menée en ayant présents à l'esprit les objectifs fondamentaux du présent accord et elle se termine au plus tard trente jours après la date de notification de la demande par la partie concernée, à moins que les parties n'en décident autrement.

4. Si, à la suite de cette consultation, l'existence de la situation mentionnée au paragraphe 1 est reconnue par les parties contractantes, les exportations sont limitées ou d'autres mesures sont prises, éventuellement des mesures relatives au prix auquel sont vendus les produits exportés, de manière à prévenir ou à réparer le préjudice.

5. Si, au terme de l'action mentionnée aux paragraphes 1 à 4, les parties contractantes n'arrivent pas à un accord, la partie qui a sollicité la consultation aura la faculté d'appliquer des restrictions aux importations des produits en question, dans la mesure et pendant le temps nécessaires pour prévenir ou réparer le préjudice. Dans ce cas, l'autre partie contractante aura la faculté de déroger à ses obligations envers la première pour des échanges substantiellement équivalents.

6. Dans des circonstances critiques ou tout retard entraînerait un dommage qu'il serait difficile de réparer, des mesures provisoires peuvent être prises à titre conservatoire, sans consultation préalable, à la condition de procéder à une consultation immédiatement après que ces mesures ont été prises.

7. En choisissant les mesures à prendre en vertu du présent article, les parties contractantes accordent la préférence à celles qui désorganisent le moins le bon fonctionnement du présent accord.

8. En cas de besoin, les parties contractantes peuvent procéder à des consultations pour établir le moment où les mesures adoptées en vertu des paragraphes 4, 5 et 6 cessent de s'appliquer.

9. Si, une fois épuisées les procédures prévues par le présent article, un désaccord subsiste entre les parties contractantes au sujet de mesures prises en application de cet article, la Communauté et la Pologne pourront soumettre ce désaccord aux parties contractantes du GATT en conformité respectivement avec l'article XIX du GATT et avec l'article 4 du protocole d'accèsion de la Pologne au GATT.

Article 16

1. Les parties contractantes mettent tout en oeuvre pour promouvoir, développer et diversifier leurs échanges commerciaux sur la base de la non-discrimination et de la réciprocité. La commission mixte instituée par l'article 20 attachera une importance particulière aux moyens susceptibles de favoriser le développement réciproque et harmonieux de ces échanges.

2. W tym celu Umawiające się Strony uzgadniają, że zapewnią publikacje szczegółowych danych dotyczących handlu i finansów, włączając w to statystyki dotyczące produkcji, spożycia i handlu zagranicznego, jak również informacje dostarczane zgodnie z art. X GATT.

3. Umawiające się Strony uzgadniają, że będą współpracować w celu uproszczenia procedur i dokumentów celnych.

4. Zgodnie z celami niniejszego artykułu Umawiające się Strony ustalają, że będą na swych rynkach utrzymywać i doskonalić uregulowania prawne, ułatwienia i praktyki handlowe, korzystne dla przedsiębiorstw i spółek drugiej Strony, m.in. tak jak to jest wskazane w załączniku VI.

Artykuł 17

Umawiające się Strony, w granicach swoich uprawnień:

- popierają stosowanie arbitrażu dla regulowania sporów związanych z transakcjami zawieranymi w dziedzinie handlu i współpracy przez spółki, przedsiębiorstwa i organizacje gospodarcze Polski i Wspólnoty;
- uznają, że jeśli spór zostaje skierowany do arbitrażu, każda ze Stron może swobodnie wybierać własnego arbitra, niezależnie od jego obywatelstwa, oraz że trzeci arbiter, przewodniczący, lub jedyny arbiter może być obywatelem kraju trzeciego,
- popierają stosowanie zasad arbitrażu opracowanych przez Komisję Narodów Zjednoczonych do spraw międzynarodowego prawa handlowego (CNUDCI) oraz arbitrażu każdego ośrodku prawnego państwa-sygnatora Konwencji o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych, przyjętej w Nowym Jorku dnia 10 czerwca 1958 r.

Rozdział II

Współpraca gospodarcza

Artykuł 18

1. W kontekście własnych polityk oraz własnych celów gospodarczych Umawiające się Strony popierają będą współpracę gospodarczą na możliwie najszerszych podstawach, we wszystkich dziedzinach stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania. Współpraca ta będzie miała na celu zwalczanie:

- wzmacnianie i dywersyfikację więzi gospodarczych między Umawiającymi się Stronami;
- przyczynienie się do rozwoju ich gospodarki i poziomów życia ludności;
- otwarcie nowych źródeł zaopatrzenia i nowych rynków;
- popieranie współpracy między jednostkami gospodarczymi w celu promocji przedsiębiorstw mieszanych, umów licencyjnych i innych form kooperacji przemysłowej, sprzyjających rozwojowi przemysłów obu Stron;
- popieranie postępu naukowego i technicznego;
- wsparcie zmian strukturalnych w gospodarce polskiej w celu zwiększenia i dywersyfikacji wymiany dóbr i usług ze Współnotą.

2. A cet effet, les parties contractantes conviennent d'assurer la publication de données détaillées sur les questions commerciales et financières, y compris les statistiques sur la production, la consommation et le commerce extérieur, ainsi que les informations fournies conformément à l'article X du GATT.

3. Les parties contractantes conviennent de coopérer en vue de simplifier les procédures douanières et les documents douaniers.

4. Conformément aux objectifs du présent article, les parties contractantes conviennent qu'elles maintiendront et amélioreront des réglementations, facilités et pratiques commerciales favorables pour les entreprises ou sociétés de l'autre partie sur leurs marchés, entre autres comme indiqué à l'annexe VI.

Article 17

Dans les limites de leurs pouvoirs respectifs, les parties contractantes:

- encouragent le recours à l'arbitrage pour régler les litiges résultant de transactions en matière de commerce ou de coopération conclues par des sociétés, entreprises et organismes économiques de la Communauté et de la Pologne;
- conviennent que, lorsqu'un litige est soumis à l'arbitrage, chaque partie peut choisir librement son propre arbitre, indépendamment de sa nationalité, et que le troisième arbitre qui préside ou l'arbitre unique peut être citoyen d'un pays tiers;
- encouragent le recours aux règles d'arbitrage élaborées par la commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI) et l'arbitrage par tout centre d'un Etat signataire de la convention sur la reconnaissance et l'exécution des sentences arbitrales étrangères conclue à New York le 10 juin 1958.

Titre II

Coopération économique

Article 18

1. A la lumière de leurs politiques et de leurs objectifs économiques respectifs, les parties contractantes encouragent la coopération économique sur une base aussi large que possible dans tous les domaines considérés comme étant d'intérêt mutuel. Cette coopération aura notamment pour but:

- de renforcer et de diversifier les liens économiques entre les parties contractantes;
- de contribuer au développement de leurs économies et de leurs niveaux de vie respectifs;
- d'ouvrir de nouvelles sources d'approvisionnement et de nouveaux marchés;
- d'encourager la coopération entre opérateurs économiques afin de promouvoir des entreprises mixtes, des accords de licences et d'autres formes de coopération industrielle susceptibles de développer leurs industries respectives;
- d'encourager le progrès scientifique et technique;
- d'appuyer les changements structurels dans l'économie polonaise afin d'accroître et de diversifier les échanges des biens et de services avec la Communauté.

2. Dla osiągnięcia tych celów Umawiające się Strony dołożą starań, by popierać i promować współpracę gospodarczą, szczególnie w następujących dziedzinach:

- przemysł, w tym petrochemia, budownictwo i stoczniowe usługi remontowe,
- rolnictwo i przemysł rolno-spożywczy oraz produkcja maszyn rolniczych,
- górnictwo,
- energetyka,
- transport, turystyka oraz inne usługi,
- telekomunikacja,
- ochrona środowiska i gospodarka zasobami naturalnymi,
- sektor zdrowia oraz wyposażenia medycznego,
- badania naukowe w wybranych dziedzinach, w których Umawiające się Strony już współpracują lub mogłyby się zaangażować w przyszłości,
- kształcenie zawodowe i kształcenie kadr kierowniczych, m.in. w dziedzinach bankowości i ubezpieczeń,
- normy,
- statystyka.

3. Dla realizacji celów współpracy gospodarczej oraz w ramach swoich kompetencji Umawiające się Strony popierać będą podejmowanie działań mających na celu stworzenie warunków sprzyjających współpracy gospodarczej i przemysłowej, polegających zwłaszcza na:

- ułatwianiu wymiany informacji ekonomicznych i handlowych,
- rozwijaniu klimatu korzystnego dla inwestycji, wspólnych przedsięwzięć oraz porozumień licencyjnych, szczególnie poprzez umowy między Polską a państwami członkowskimi Wspólnot w sprawie promocji i ochrony inwestycji, dotyczące m.in. transferu zysków i repatriacji kapitału, na zasadach niedyskryminacji i wzajemności,
- ułatwianiu wymiany i kontaktów między osobami i delegacjami reprezentującymi organizacje handlowe lub inne właściwe organizacje oraz zachęcaniu do kontaktów biznesmenów, zwłaszcza poprzez stworzenie odpowiedniej infrastruktury,
- organizowaniu seminariów, targów lub wystaw, sympozjów i „business weeks”,
- zachęcaniu do przedsięwzięć obejmujących doradztwo techniczne w określonych dziedzinach,
- popieraniu, w zgodzie z własnymi przepisami i polityką Umawiających się Stron, wspólnych przedsięwzięć badawczo-rozwojowych, wymiany informacji i kontaktów pomiędzy naukowcami, instytutami naukowymi, uczelniami i jednostkami gospodarczymi,
- ułatwianiu współpracy między jednostkami gospodarczymi na rynkach krajów trzecich.

Artykuł 19

Bez uszczerbku dla obowiązujących w tym zakresie traktatów ustanawiających Wspólnoty, umowa niniejsza, jak też każde z podejmowanych w jej ramach działań, pozostawiają całkowicie nie naruszone kompetencje państw członkowskich Wspólnot do podejmowania działań dwustronnych w dziedzinie współpracy gospodarczej z Polską oraz, jeśli powstanie taka potrzeba, do zawierania nowych umów o współpracy gospodarczej z Polską.

2. Pour atteindre ces objectifs, les parties contractantes s'efforcent d'encourager et de promouvoir la coopération économique, notamment dans les secteurs suivants:

- industrie, y compris la pétrochimie et la construction et la réparation navales,
- agriculture, y compris les agro-industries et les machines agricoles,
- secteur minier,
- énergie,
- transport, tourisme et autres activités de services,
- télécommunication,
- protection de l'environnement et gestion des ressources naturelles,
- secteur de la santé, y compris l'équipement médical,
- recherche scientifique dans certains domaines ou les parties contractantes se sont ou pourraient s'être engagées,
- formation professionnelle et de gestion, entre autres dans les domaines bancaires et des assurances,
- normes,
- statistiques.

3. Pour la mise en oeuvre des objectifs de la coopération économique, et dans les limites de leurs compétences respectives, les parties contractantes favorisent l'adoption de mesures destinées à créer des conditions favorables à la coopération économique et industrielle et consistant notamment à:

- faciliter les échanges d'informations économiques et commerciales;
- développer un climat favorable aux investissements, aux coentreprises et aux accords de licences, notamment par des accords entre la Pologne et les Etats membres de la Communauté portant sur la promotion et la protection des investissements, y inclus sur le transfert des bénéfices et le rapatriement des capitaux, sur la base des principes de la non-discrimination et de la réciprocité;
- faciliter les échanges et contacts entre personnes et délégations représentant des organisations commerciales ou d'autres organisations appropriées, et encourager les contacts d'affaires notamment à travers la mise en place d'une infrastructure appropriée;
- organiser des séminaires, foires ou expositions, symposia et "business weeks";
- susciter des activités comportant la fourniture d'une expertise technique dans des domaines déterminés;
- encourager, conformément aux législations et aux politiques respectives des parties contractantes, les activités communes de recherche et de développement, les échanges d'information et les contacts entre scientifiques, instituts de recherche et d'enseignement et opérateurs économiques;
- faciliter la coopération entre opérateurs économiques sur les marchés des pays tiers.

Article 19

Sans préjudice des dispositions applicables en la matière des traités instituant les Communautés, le présent accord ainsi que toute action entreprise dans son cadre laisseront entièrement intactes les compétences des Etats membres des Communautés d'entreprendre des actions bilatérales avec la Pologne dans le domaine de la coopération économique et de conclure, le cas échéant, de nouveaux accords de coopération économique avec la Pologne.

Rozdział III
Komisja Mieszana

Artykuł 20

1. a) Powołuje się Komisję Mieszana złożoną, z jednej strony, z przedstawicieli Polski i, z drugiej strony, Wspólnoty.
 - b) Komisja Mieszana formułuje zalecenia będące wynikiem uzgodnień Umawiających się Stron.
 - c) Komisja Mieszana, w przypadku konieczności, ustanawia swój wewnętrzny regułamin i program pracy.
 - d) Komisja Mieszana zbiera się raz w roku, przemiennie, w Warszawie i Brukseli. Mogą być również zwoływanie za obopólną zgodą, na prośbę jednej lub drugiej Umawiającej się Strony, posiedzenia specjalne. Przewodnictwo Komisji Mieszańskiej Umawiającej się Strony sprawują przemiennie. Każdorazowo, w miarę możliwości, porządek obrad Komisji Mieszańskiej ustalany jest z wyprzedzeniem.
 - e) Komisja Mieszana może tworzyć wyspecjalizowane podkomisje wspomagające ją w realizacji zadań.
2. a) Komisja Mieszana czuwa nad prawidłowym funkcjonowaniem umowy, formułuje i zaleca środki dla realizacji jej celów, zgodnie z duchem polityki gospodarczej i socjalnej Umawiających się Stron.
 - b) Komisja Mieszana stara się znaleźć środki pozwalające wspierać rozwój wymiany i współpracy handlowej i gospodarczej między Umawiającymi się Stronami. Powinna ona zwłaszcza:
 - badać różne aspekty wymiany między Stronami, szczególnie jej stan globalny, stopę wzrostu, strukturę i dywersyfikację, bilans handlowy oraz różne formy handlu i promocji wymiany,
 - formułować zalecenia dotyczące wszystkich problemów współpracy handlowej lub gospodarczej interesujących obie Strony,
 - poszukiwać właściwych środków dla uniknięcia ewentualnych trudności w dziedzinie handlu i współpracy oraz wsparcia różnych form współpracy handlowej i gospodarczej w dziedzinach stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania,
 - rozpatrzyć działania służące rozwojowi i dywersyfikacji współpracy handlowej i gospodarczej, zwłaszcza polepszającej możliwości importu do Polski i EWG,
 - wymieniać informacje dotyczące planów makroekonomicznych i prognoz gospodarczych obu Stron, które mają wpływ na wymianę handlową i współpracę oraz, w szerszym znaczeniu, na możliwości rozwijania komplementarności ich gospodarki, jak również proponowanych programów rozwoju gospodarczego,

Titre III
Commission mixte

Article 20

1. a) Il est institué une commission mixte, composée de représentants de la Communauté, d'une part, et de représentants de la Pologne, d'autre part.
 - b) La commission mixte formule des recommandations d'un commun accord entre les parties contractantes.
 - c) La commission mixte arrête, si nécessaire, son propre règlement intérieur et son programme de travail.
 - d) La commission mixte se réunit une fois par an à Bruxelles et à Varsovie, alternativement. Des réunions spéciales peuvent être convoquées d'un commun accord, à la demande de l'une ou de l'autre partie contractante. La présidence de la commission mixte est assurée alternativement par chacune des parties contractantes. Chaque fois que cela est possible, l'ordre du jour des réunions de la commission mixte est convenu à l'avance.
 - e) La commission mixte peut créer des sous-commissions spécialisées chargées de l'assister dans l'exécution de ses tâches.
2. a) La commission mixte veille au bon fonctionnement de l'accord et elle conçoit et recommande des mesures pour atteindre ses objectifs, en gardant à l'esprit les politiques économiques et sociales des parties contractantes.
 - b) La commission mixte s'efforce de trouver des moyens permettant d'encourager le développement des échanges et la coopération commerciale et économique entre les parties contractantes. Elle doit notamment:
 - examiner les divers aspects des échanges entre les deux parties, notamment leur composition globale, leur taux de croissance, leur structure et leur diversification, la balance commerciale et les différentes formes de commerce et de promotion des échanges;
 - formuler des recommandations sur tout problème de coopération commerciale ou économique d'intérêt mutuel;
 - rechercher les moyens propres à éviter les difficultés éventuelles en matière de commerce et de coopération et encourager diverses formes de coopération commerciale et économique dans les domaines d'intérêt mutuel;
 - envisager les mesures propres à développer et à diversifier la coopération commerciale et économique, notamment en améliorant les possibilités d'importation dans la Communauté et en Pologne;
 - échanger des informations sur les plans macro-économiques et les prévisions relatives aux économies des deux parties qui ont une incidence sur les échanges et la coopération et, par extension, sur les possibilités de développer la complémentarité de leurs économies respectives, ainsi que les programmes de développement économique proposés;

- poszukiwać sposobów organizacji i popierania wymiany informacji i kontaktów, na wzajemnie korzystnych warunkach, w dziedzinach dotyczących współpracy Umawiających się Stron w sprawach gospodarczych, oraz przyczyniać się do tworzenia korzystnych warunków dla tej współpracy,
- rozpatrywać z życzliwością środki służące poprawie warunków rozwoju bezpośrednich kontaktów między przedsiębiorstwami istniejącymi w Polsce i we Wspólnocie,
- opracowywać i przedkładać władzom Umawiających się Stron zalecenia służące rozstrzygnięciu powstających problemów, o ile zaistnieje taka potrzeba, poprzez zawieranie umów lub porozumień.

Rozdział IV Przepisy ogólne i końcowe

Artykuł 21

1. Umowa niniejsza nie narusza ani nie ogranicza praw i zobowiązań Stron w ramach GATT i Protokołu przystąpienia Polski do GATT.

2. Z zastrzeżeniem art. 19 dotyczącego współpracy gospodarczej, postanowienia niniejszej umowy następują postanowienia umów zawartych między państwami członkowskimi Wspólnoty a Polską, jeżeli te ostatnie są sprzeczne lub identyczne z poprzednimi.

Artykuł 22

Niniejsza umowa odnosi się, z jednej strony, do terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i, z drugiej strony, do terytoriów, gdzie stosowany jest traktat tworzący Europejską Wspólnotę Gospodarczą, na warunkach przewidzianych tym traktatem.

Artykuł 23

Umowa niniejsza wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym Umawiające się Strony powiadomiły się wzajemnie w drodze notyfikacji o spełnieniu odpowiednich wymogów. Umowa niniejsza zawarta jest na okres 5 lat. Ulega ona automatycznemu przedłużeniu na dalsze jednoroczne okresy, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze pisemnej notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem danego okresu.

Umawiające się Strony mogą porozumieć się co do konieczności zmiany umowy, mając na uwadze nową sytuację.

Załączniki, wymiana listów w sprawie Klasyfikacji Kombinowanej i wymiana listów w sprawie nowego, eksperymentalnego systemu importu (Testausschreibung), załączone do niniejszej umowy, stanowią jej integralną część.*

- rechercher des méthodes permettant d'organiser et d'encourager les échanges d'informations et les contacts dans les domaines touchant la coopération en matière économique entre les parties contractantes sur des bases mutuellement avantageuses, et contribuer à la création de conditions favorables à cette coopération;
- examiner favorablement les moyens d'améliorer les conditions de développement de contacts directs entre les entreprises établies dans la Communauté et celles établies en Pologne;
- formuler et soumettre aux autorités des deux parties contractantes des recommandations propres à résoudre les problèmes qui se posent, le cas échéant, par la conclusion d'arrangements ou d'accords.

Titre IV Dispositions générales et finales

Article 21

1. Le présent accord n'affecte ni n'entrave les droits et obligations des parties dans le cadre du GATT et du protocole d'accession de la Pologne à celui-ci.

2. Sous réserve des dispositions de l'article 19 relatives à la coopération économique, les dispositions du présent accord remplacent celles des accords conclus entre les Etats membres de la Communauté et la Pologne, dans la mesure où ces dernières, sont, soit incompatibles avec les précédentes, soit identiques à celles-ci.

Article 22

Le présent accord s'applique aux territoires où le traité instituant la Communauté économique européenne est d'application et dans les conditions prévues par ledit traité, d'une part, et au territoire de la République populaire de Pologne, d'autre part.

Article 23

Le présent accord entre en vigueur le premier jour du deuxième mois suivant celui au cours duquel les parties contractantes se sont mutuellement notifiée l'accomplissement des procédures légales nécessaires à cet effet. Il est conclu pour une période initiale de cinq ans. Il est reconduit tacitement d'année en année si aucune des parties contractantes ne notifie par écrit sa dénonciation, six mois avant son expiration, à l'autre partie.

Toutefois, les parties contractantes peuvent convenir de modifier le présent accord afin de tenir compte de situations nouvelles.

Les annexes, l'échange de lettres relatif à la nomenclature combinée et l'échange de lettres concernant un nouveau régime d'importation à titre expérimental (Testausschreibung) joints au présent accord font partie intégrante de celui-ci.

* Ze względu na swą objętość załączniki te i listy nie podlegają opublikowaniu. Są one dostępne w Departamencie Prawno-Traktatowym Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Artykuł 24

Umowa niniejsza została sporządzona w Warszawie dnia 19 września 1989 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, angielskim, duńskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, niderlandzkim, niemieckim, portugalskim i włoskim, przy czym każdy z tych tekstów posiada jednakową moc.

Na dowód czego pełnomocnicy złożyli swoje podpisy pod niniejszą umową.

Za Polską Rzeczypospolitą Ludową:

*K. Skubiszewski
M. Święcicki*

Za Radę Wspólnot Europejskich:

*R. Dumas
F. Andriessen*

Le présent accord est rédigé en double exemplaire en langues polonaise, allemande, anglaise, danoise, espagnole, française, grecque, italienne, néerlandaise et portugaise, chacun de ces textes faisant également foi.

Fait à Varsovie, le dix-neuf septembre mil neuf cent quatre-ving-neuf.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent accord.

Pour la République populaire de Pologne:

*K. Skubiszewski
M. Święcicki*

Pour le Conseil des Communautés européennes:

*R. Dumas
F. Andriessen*

Po zaznajomieniu się z powyższą umową w imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oświadczam, że:
 — została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
 — jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
 — będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 30 września 1989 r.

Prezydent Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej: *W. Jaruzelski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *B. Kulska*